

Ajankohtaista ympäristönsuojelusta

Pekka Jalkanen
Ympäristöministeriö

Hallitusohjelman keskeiset hankkeet

- Yleiset tavoitteet
- Käynnissä olevat prosessit
- Uudet aloitteet
- Kansainvälisen toiminnan painopisteet

Yleiset tavoitteet

- "Ympäristöpolitiikan tavoitteena on Suomen aseman vakiinnuttaminen korkeasta ympäristönsuojelun tasosta tunnettuna tieto- ja osaamisyhteiskuntana, jonka kilpailukyky perustuu ekologisesti kestäväen kehityksen ehdot täyttävään kulutukseen ja tuotantoon."
- "Hallituksen politiikka nojaa taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväen kehitykseen, mikä merkitsee tuotannollisen toiminnan, taloudellisen kasvun ja ympäristönäkökohtien tasapainoista yhteensovittamista".

Menossa olevat prosessit

- *Itämeren suojelu, tehokasta toimintaa vielä vuosia*
 - Pietarin jätevesien käsittelyn tehostaminen,
 - Kotimaisen maatalouden ja haja-asutuksen ravinnekuormituksen sekä yhdyskuntien typpikuormituksen vähentäminen ja
 - Alusten liikenneturvallisuuden parantaminen sekä öljyntorjunnan valmiuksien tehostaminen Suomessa sekä lähialueen maissa.

Menossa olevat prosessit

- *Kotimaisen ilmastostrategian tarkistaminen*
 - Hallituksen ilmastostrategia valmistui keväällä 2001.
Sen jälkeen:
 - ydinvoimaa koskeva eduskunnan linjaus
 - EU:n hiilidioksidia koskeva päästökauppa.
 - linjaus muiden joustavien mekanismien käytöstä
- Kotimainen strategia tarkistetaan tilanteen edellyttämällä tavalla vuoden 2004 loppuun mennessä. KTM koordinoi tarkistuksen

Menossa olevat prosessit

- *Jäteasiat, tuottajan vastuu laajenee*
 - jätelain muutos eduskuntaan; tuottajan vastuun toimeenpanoon tarvittavien asetusten valtuudet
 - asetus romuajoneuvojen jätehuollosta
 - asetus sähkö- ja elektroniikkaromun käsittelystä (myöhemmin syksyllä)

Menossa olevat prosessit

■ *Melu, aliarvioitu ongelma*

- Suomessa joka viides ihminen eli noin 995 000 ihmistä asuu yli 55 dB:n keskiäänitason ylittävällä melualueilla.
- Liikenne on ylivoimaisesti yleisin pitkäaikaisen melun aiheuttaja .
- Hiljaisten alueiden olemassaolo tärkeää
- valtioneuvoston periaatepäätös vuoden 2004 alkupuolella melupolitiikan tavoitteista.

Uudet aloitteet

- *Vaaralliset kemikaalit ja aineet, yhteispeliä teollisuuden kanssa*
 - EU:lla yhteisön kemikaalistrategia
 - EU:n komissiosta laaja lainsäädäntöpaketti strategian toteuttamiseksi
 - hallitus valmistelee kansallisen vaarallisia kemikaaleja koskevan ohjelman

Uudet aloitteet

- *Kestävä tuotanto ja kulutus, ekologisen kestävyyskärkihanke*
 - Suomen ekotehokkuus kasvanut
 - hiilidioksidi- ja typpipäästöjä aiheuttavien toimintojen sekä ravinnepäästöjä aiheuttavien maatalouden ja haja-asutuksen ekotehokkuus ei ole riittävä.
 - Suomi suurkuluttaja, jos luonnonvarojen käyttö suhteutetaan asukasta tai bruttokansantuotetta kohti.

Kansainvälisen toiminnan painopisteet

- *Ilmastopolitiikka, lisää sitoumuksia*
 - Kioton ratifiointi ja uuden neuvottelukierroksen aloittaminen
 - Tiukemmat päästövähennykset
 - USA:n ja kehitysmaiden saaminen mukaan
 - Uusien päästölähteiden (lentoliikenne ja laivaliikenne) saaminen mukaan

Kansainvälisen toiminnan painopisteet

■ *Johannesburgin seuranta*

- EU:lle johtava rooli, CSD:llä kymmenvuotinen ohjelma toimeenpanosta
- Kestävä tuotanto ja kulutus
- Vesitavoitteet ja EU:n vesialoitteet
- Maailmanlaajuinen kemikaalityö, erityisesti elohopea

Kansainvälisen toiminnan painopisteet

■ *WTO-neuvottelut*

- ympäristöarvot saatava vaikuttamaan kansainvälisen kaupan pelisääntöjä kehitettäessä.
- suuri haaste käynnissä olevissa neuvotteluissa

Kansainvälisen toiminnan painopisteet

- *Lähialueyhteistyö, Baltian maista Venäjään*
 - EU:n laajentuessa lopetetaan vähitellen Baltian maille annettava investointituki
 - Venäjällä ympäristönsuojelun investointituki on edelleen perusteltua
 - Ns. teknistä tukea voidaan jatkaa koko alueella

Muut hankkeet

- *Vesipuitedirektiivin ja ympäristömeludirektiivin toimeenpano*
- *Biojätestrategia*
 - Tavoitteena vähentää biojätteen määrää kaatopaikoilla
 - Biojätestrategia; lausunnot käsiteltävänä,
 - biojätteen poltto yksi keskeinen menetelmä

Muut ilmahankkeet

■ *Teollisuuden päästöjen vähentämissuunnitelma*

- Suuria polttolaitoksia koskevan asetuksen mukainen suunnitelma, joka koskee ennen 1.7.1987 käyttöönotettuja laitoksia
- Valtioneuvoston päätöksellä korvattaisiin nykyiset raja-arvot; keskimääräisestä kokonaistavoitteesta ei saa tinkiä.

-
- Teollisuus jättänyt suunnitelman koskien typenoksideja, rikkidioksidia ja hiukkasia
 - Suunnitelmassa ehdotetaan valtioneuvoston päätöstä varten laitoskohtaiset raja-arvot, joilla vähän käytössä olevien laitosten kohtuuttomat investoinnit voidaan ehkäistä
 - Komissiolle 27.11.2003 mennessä

Muut ilmahankkeet

■ *Tehdyt päätökset:*

- Kansallinen ilmansuojeluohjelma 2010;
toimeenpanee päästökattodirektiiviä; 26.9.2002
- Jätteenpolttoasetus; 15.5

■ *Hallitusohjelman maininta pienhiukkasista*

- Suunnittelu aloitettu

Muut ilmahankkeet

■ *Vireillä:*

- Asetus alailmakehän otsonista syyskuussa
- Asetus rikittömistä liikennepolttoaineista elokuussa; neuvottelut vero-ohjauksesta käynnissä VM:n kanssa
- Asetus pienkoneiden päästöistä 2004
- Asetus louhinnan ja kivenmurskauksen ympäristönsuojeluvaatimuksista; syksyllä

Muut ilmahankkeet

■ *Ilmansuojelun lainsäädäntöneuvotteluja EU:ssa 2003:*

- *Mm. työkoneiden dieselmoottorien päästöt (KOM (2002) 765)*
- *tuote-VOC-direktiivi (KOM 2002) 750*
- *meriliikenteen polttoaineiden rikkipitoisuus (KOM(2002) 595 ja KOM (2003) 476)*
- *ilmanlaadun neljäs tytärdirektiivi (KOM (2003) 423)*

Muut ilmahankkeet

- *Lainsäädäntöneuvotteluja ilmastoasioissa EU:ssa*
 - *Kasvihuonekaasujen seurantapäätös (KOM (2003) 51)*
 - *Direktiiviehdotus Kioton mekanismien huomioonottamisesta (KOM (2003) 403)*
- *Yhteisön ilmastopolitiikan valmistelu ja ilmansuojelustrategian valmistelu (CAFE)*